

Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu

ul. Zielona 8, 61-851 Poznań

tel.: 85 95 710; fax: 85 31 332; e-mail: poznan@rio.gov.pl

adres do korespondencji: skrytka pocztowa nr 223; 60-967 Poznań 9

Poznań, dnia 7 czerwca 2019 r.

WA-0280/48/2019

Pan
Stanisław Mannek
Wójt
Gminy Kwilcz

W związku z wnioskiem z dnia 24 maja 2019 r. (doręczonym w dniu 28 maja 2019 r.), dotyczącym przeznaczenia niewykorzystanych w danym roku budżetowym środków z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, Regionalna Izba Obrachunkowa w Poznaniu wyjaśnia, co następuje.

Zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 r. poz. 2137, z późn. zm.) dochody z opłat za zezwolenia wydane na podstawie art. 18 lub art. 18¹ oraz dochody z opłat określonych w art. 11¹ wykorzystywane będą na realizację:

- 1) gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 2) zadań realizowanych przez placówkę wsparcia dziennego, o której mowa w przepisach o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz Gminnych Programów, o których mowa w art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii

- i nie mogą być przeznaczane na inne cele.

W ocenie tut. Izby norma prawna zawarta w przepisie art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi jest jasno wyartykułowana i tak też winna być odczytywana. Zbędne jest zatem sięganie po reguły interpretacyjne i odkodowywanie znaczenia wyrażeń tam zawartych. Przepis ten w sposób wyraźny wskazuje, iż zgromadzone

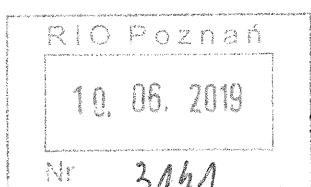
z tytułu opłat za zezwolenia środki muszą zostać przeznaczone na cele w tym przepisie wskazane.

Dyspozycja art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi musi być zrealizowana zgodnie z wolą ustawodawcy. Przepis ten należy traktować jako *lex specialis* do przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869). Dochody pochodzące z przedmiotowych opłat są „naznaczone” w sensie ich przyszłego przeznaczenia – tyle ile ich wpłynęło na dochody budżetu musi być w tej samej ilości wydatkowane (niekoniecznie w tym samym roku budżetowym) - zgodnie z wolą racjonalnego ustawodawcy wyrażoną w przepisie art. 18² ustawy.

Należy również przywołać uzasadnienie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 listopada 1998 r. (sygn. akt K 22/98), w którym Trybunał wskazał, iż niewątpliwe jest, że art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi ogranicza samodzielność gminy w zakresie wydatkowania dochodów pochodzących z pozyskiwanych opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w ten sposób, że nakłada na gminy obowiązek ich przeznaczenia wyłącznie na realizację zadań określonych w gminnych programach profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych. Trybunał Konstytucyjny wskazał również, że ocena charakteru rozpatrywanej regulacji prowadzi do wniosku, iż mimo że nie jest to odrębny fundusz celowy, bowiem zarówno gromadzenie jak i wydatkowanie środków odbywa się w ramach budżetu gminy, jest to z pewnością forma wyodrębnienia środków finansowych o charakterze funduszowym, której podstawowa funkcja zbieżna jest z funkcją funduszu celowego.

Stanowisko prezentowane przez tut. Izbę jest zgodne z interpretacją przepisu art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zawartą w wytycznych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych wydanych w latach 2014 i 2015) a także m.in. przyjętą przez Najwyższą Izbę Kontroli (przykładowo kontrola NIK o sygn. LWA-4114-05-09/2011 I/11/005) i większość regionalnych izb obrachunkowych.

Stanowisko prezentowane przez Izbę nie stanowi wiążącej interpretacji prawa, a jedynie pogląd Izby w zakresie objętym pytaniem.

PREZES IZBY
Grażyna Wróblewska
Grażyna Wróblewska